MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR.
EDWINA GRIMA

Seduta tat-22 ta' Settembru, 2010

Numru. 1343/2007

Il-Pulizija
(Spettur Maurice Curmi)

vs

Paolo Vella ta' 63 sena, iben Giovanni Maria u Antonia nee Borg, imwieled Mosta,f fid-29 ta' Ottubru, 1946, u joqghod 'PaulMar', Triq Salvu Zahra, Mosta. Detentur tal-Karta ta' l-identita` bin-numru 951346(M)

Joseph Debono ta' 64 sena iben Emanuel u Filomena nee` Bonnici, imwieled Qormi fit-28 ta' Frar 1946, u li joqghod 88, Dragon Street, Qormi. Detentur tal-karta ta' l-identita` bin-numru 205946(M)

Carmelo Agius ta' 62 sena iben Michael u Joan nee` Micallef, imwieled Zebbug fis-26 ta' Gunju 1948 u li joqghod 'Sunflower', Ras il-Qawra, San Pawl il-Bahar. Detentur tal-karta ta' l-identita` bin-numru 614948(M)

Paul Cutajar ta’ 49 sena iben Carmelo u Manwela nee’ Attard, imwieled Luqaa fil-05 ta’ Frar, 1961 u li joqghod ‘King of Jo Stable’, Triq it-Tigrija, Marsa. Detentur tal-karta ta’ l-identita bin-numru 176531(M)

Joseph Cassar ta’ 51 sena iben Emanuel u Joan nee` Debattista, imwieled Qormi fil-21 ta’ Gunju, 1959 u li joqghod ‘Mon Reve’, Triq l-Ahwa Zammit, Qormi. Detentur tal-karta ta’ l-identita bin-numru 420959(M)

Joseph Vella ta’ 55 sena iben iben John Mary u Carmela nee` Chetcuti, imwieled San Pawl il-Bahar fid-19 ta’ Mejju 1955 u li joqghod f’8, Triq il-Lampuki, San Pawl il-Bahar. Detentur tal-karta ta’ l-identita bin-numru 413855(M)

Carmelo Vella ta’ 51 sena iben Nikola u Teresa nee` Bellia, imwieled San Pawl il-Bahar fit-28 ta’ Awissu 1959 u li joqghod ‘Casa Vella’, Triq id-Dawr, Mosta. Detentur tal-Karta ta’ l-identita bin-numru 611959(M)

Victor Borg ta’ 53 sena iben Ludgardo u Mary nee` Pullicino, imwieled Qormi fl-14 ta’ Novembru, 1957 u li joqghod ‘Casa Marvic’, 32, Triq il-Helsien, Qormi. Detentur tal-Karta ta’ l-identita bin-numru 768057(M)

Guzeppi Mangion ta’ 67 sena iben Salvu u Nina nee’ Farrugia, imwieled Zurrieq fis-27 ta’ Ottubru, 1942, u li joqghod f’Antonia, Triq Guzeppi Vella, Qormi. Detentur tal-karta ta’ l-identita’ bin-numru643342(M)

Paul Casha ta’ 61 sena iben Anglu u Karmena nee’ Casha , imwieled Kirkop fid-29 ta’ Lulju 1944 u kiu joqghod ‘Casa Madonnina’, Triq is-Sindku E. Vella, Zebbug. Detentur tal-Karta ta’ l-Identita` bin-numru 663944(M)

Mary Cassar Cassar ta’ 51 sena bint Joseph u Maria Concetta nee` Magro, imwielda Mqabba fit-12 ta’ Jannar, 1959, u li toqghod f’Dar il-Hena, Triq Kirkop,

Imqabba. Detentur tal-karta ta' l-identita` bin-numru 481851(M)

Paul Deguara ta' 59 sena iben John u Maria nee Farrugia, imwieled Rabat (Malta) fl-04 ta' Gunju 1951 u residenti Blok H, Flat 8, Triq ix-Xemxija, Marsa. Detentur tal-Karta ta' l-Identita bin-numru 481851(M)

Emanuel Mallia ta' 61 sena iben Giuseppe u Michelina nee` Mizzi, imwieled Hamrun fit-12 ta' Dicembru 1945 u li joqghod f'21, Triq Qalb Imqaddsa, Santa Venera. Detentur tal-karta ta' l-identita bin-numru 1050845(M)

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjoni migjuba kontra l-imputati akkuzati talli f'dawn il-Gzejjer f'dawn l-ahhar snin u cioe' bejn is-sena 1996 u s-sena 2003 b'diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti u li jiksru l-istess disposizzjoni tal-ligi u li gew maghmulin b'risoluzzjoni wahda:

approprjaw rwiehom billi dawwru bi profitt ghalihom jew ghal persuna ohra minn haga ta' haddiehor li kienet giet fdata jew ikkunsinjata lilhom fil-kapacita taghkom bhala membri fil-posizzjoni amministrattiva tal-Koperattiva Indafa Pubblika (KIP) taht titolu li jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga li jsir uzu minnha specifikat u cioe' approprjaw rwiehhom minn flejjes migbura bhala VAT mill-Koperattiva Indafa Pubblika (liema flejjes jammontaw ghal somma aktar minn Lm1000, liema flejjes jappartjenu lil Gvern ta' Malta u persuni ohra u li kienu gew fdati jew ikkunsinjati lilhom taht titolu illi igib mieghu l-obbligu tar-radd jew li jsir uzu specifikat u dana minhabba l-professjoni, industrija, kummerc, amministrazzjoni, kariga, jew servizz taghhom jew minhabba depozitu necssarju.

Rat id-dokumenti u l-atti kollha ta' dan il-procediment;

Rat il-kunsens ta'l-Avukat Generali tas-26 ta' Ottubru 2007 sabiex dana il-kaz jigi trattat u deciz bil-procedura sommarja minn dina l-Qorti;

Semghet il-provi;

Semghet trattazzjoni;

Ikkunsidrat;

Illi dwar il-fattispecje ta' dana l-kaz jidher car mill-atti processwali illi ma hemmx kontestazzjoni. Illi ghal habta tas-sena 1996 numru ta' nies li kienu fin-negozju tal-gbir ta'l-iskart inghaqdu u iffurmaw koperattiva li giet imsejjha il-Koperattiva ghall-Indafa Pubbliku.[1] Dina giet rikonoxxuta mill-Gvern tant illi l-Koperattiva giet moghtija numru ta' tenders fost l-ohrajn minn diversi kunsilli lokali ghal gbir ta'l-iskart. Mill-flus li kienu jingabru, il-membri kienu jithallsu paga jew salarju li minnha kellhom inaqqsu l-ispejjez taghhom ta' manutenzjoni ta' l-iscammel u xiri ta' diesel fost l-ohrajn. Gara madanakollu illi wara qasir zmien bdew jirrealizzaw illi d-dhul ma kienx qed ikun bizzejjed sabiex isiru il-hlasijiet kollha necessarji u wara ftit ta' snin mill-fondazzjoni taghha, l-Koperattiva bdiet isofri it-telf. F'dan l-istadju kien hemm xi membri li hargu minn dina l-Koperattiva u komplew bin-negozju ghal rashom billi bdew joffru prezzijiet kompettitivi tant illi l-Koperattiva minhabba f'dan bdiet titlef ix-xoghol u it-telf beda jikber iktar. Di piu' anke l-istess Kunsilli Lokali kienu qed ikunu tardivi fil-pagamenti li kellhom jaghmlu lill-Koperattiva. Il-Koperattiva ghalhekk, wara li jithallsu il-pagi tal-membri ma kienx qed jifdlilha bizzejjed fondi sabiex thallas spejjez ohra bhal dawk tat-Taxxa dwar il-Valur Mizjud jew il-VAT u ghal xi zmien ic-CET, il-bolla tax-xoghol tal-membri u impjegati taghha, u l-landfill tax kif ukoll l-multi kollha konnessi man-nuqqas ta' hlasijiet ta' l-istess taxxi dovuti lejn l-Istat.

[1] Ara statut Dokument EZ1 a fol.140

F’dana l-istadju l-Kumitat tal-Koperattiva (li taghha l-imputati kienu jiffurmaw parti[2]) bdiet tipprova tara x’tista’ taghmel halli issolvi dana id-dejn u ghalhekk appellat lill-Gvern ghall-ghajnuna u sahansitra l-membri bdew jesprimu ix-xewqa li l-istess Koperattiva tigi xjolta. F’diversi laqghat li saru ma’ diversi Ministri u Segretarji Parlamentari matul iz-zmien jidher illi l-Gvern ma riedx illi l-Koperattiva tigi xjolta u dana peress illi setghet tinholoq krizi nazzjonali fis-sens illi l-iskart kien jieqaf jingabar[3]. Illi minn dawn il-laqghat ghalhekk johrog car illi l-Gvern kien jaf ben tajjeb bil-problemi serji li kellha l-Koperattiva u bil-fatt illi ma kienx hemm bizzejjed fondi biex tithallas il-VAT. Fil-fatt kien anke intlahaq ftehim illi l-Koperattiva tibda thallas it-taxxa kurrenti li tkun dovuta u l-arretrati jithallsu iktar ‘il quddiem meta il-Koperattiva tigi fuq saqajha. Il-Gvern kien ukoll inkariga lil certu John Micallef bhala manager tal-Koperattiva sabiex jaghmel studju dwar x’wassal ghal falliment tal-Koperattiva u sabiex jissugerixxi pjan sabiex il-Koperattiva tohrog minn dawn il-problemi. Fost il-mizuri li ittiehdu, l-paga tal-membri tnaqqset b’Lm50 fix-xahar u dana b’sagrificcju kbir ghall-istess membri li spiccaw ma kellhomx bizzejjed flus sabiex ikopru l-ispejjez ta’ kuljum sabiex ihaddmu l-iscammel. Ukoll gie miftiehem mal-Gvern u il-Kunsilli Lokali illi l-VAT tibda tithallas direttament lid-Dipartiment mill-klijent sabiex b’hekk bdiet tithallas il-VAT kurrenti li kienet dovuta. Dana madanakollu ma wassal ghall-ebda soluzzjoni peress illi l-ammonti dovuti kienu fenomenali specjalment minhabba l-multi u l-penali li baqghu jigu imposti fuqhom ghan-nuqqas ta’ hlas ta’ taxxa. Fl-ahhar il-Koperattiva ma kellhiex alternattiva ohra hlief li tigi xolta sabiex b’hekk jirrizulta illi illum l-ammont totali ta’ taxxa dovuta bhala VAT tammonta ghal kwazi Lm400000.[4]

Illi fil-kaz in dizamina, l-imputati fil-kapacita taghhom bhala membri fil-Kumitat tal-Koperattiva Indafa Pubblika qed jigu

[2] Ara Dokument EZ2 a fol.154 et seq.

[3] Ara xhieda ta’ John Micallef a fols 164 u 210 u Dokument JM esebiet mill-istess xhud fejn gew elenkati id-diffikultajiet li kienet qed tiffaccja l-Koperattiva, il-laqghat li saru u ir-rimedji li bdew jittiehdu. Ara xhieda ukoll ta’ Nicholas Falzon a fol.160

[4] Ara xhieda ta’ Paul Scicluna a fol. 114 u id-Dokument PS a fol. 116 u 117 minn fejn jirrizulta l-ammont dovut ta’ Lm393504.53

akkuzati bir-reat ta'l-approprazzjoni indebita. Illi l-prosekuzzjoni kif diretta taghmel bil-kwerela maghmula mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud[5], qed tikkontendi illi l-imputati mill-fondi migbura ma hallsux dak dovut lill-Gvern bhala VAT, minflok approprjaw dawn il-fondi ghalihom biex b'hekk it-taxxa baqghet ma thallsitx.

Illi l-approprjazzjoni indebita hija ikkontemplat fl-artikoli 293 u 294 tal-Kodici Kriminali. Illi ghalkemm l-artikolu 293 jispecifika illi sabiex tirnexxi dina l-azzjoni kriminali jenhtieg il-kwerela tal-parti offiza, madanakollu l-artikolu 294 jiddisponi illi l-azzjoni titmexxa *ex officio* mill-pulizija meta l-oggett jigi fdat jew ikkunsinnjat lil hati minhabba l-professjoni, industrija, kummerc, amministrazzjoni, kariga jew servizz tieghu. Fi kwalunkwe kaz f'dana il-kaz il-prosekuzzjoni esebiet il-*letter to prosecute* mahruga mil-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud

Illi f'sentenza moghtija mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali fl-ismijiet Il-Pulizija vs Enrico Petroni u Edwin Petroni deciza fid-9 ta' Gunju 1998, il-Qorti ghaddiet sabiex elenkat l-element essenzjali li jsawwru dana ir-reat.

"**Dana ir-reat isehh meta wiehed (1) jircevi flus jew xi haga ohra minghand xi hadd; (2) bl-obbligu li jrodd dawk il-flus jew dik ix-xi haga lura <u>jew li jaghmel uzu minnhom b'mod specifiku</u>**;(sottolinjar tal-Qorti) **(3) u minflok ma jaghmel hekk idawwar dawk il-flus jew dak l-oggett bi profitt ghalih jew ghal haddiehor.**"

Illi ghalhekk l-awtur ta' dana ir-reat irid ikollu l-intenzjoni specifika illi l-oggett li jigi fdat lilu u li jkun qed jippossjedi ghal ghan specifiku, jigi imdawwar minnu bi profitt ghalih jew ghal haddiehor daqs li kieku huwa kien il-proprjetarju ta'l-istess oggett.

Illi kif jispjega l-awtur Francesco Antolisei:

[5] Ara letter to prosecute a fol.116

“La vera essenza del reato [di appropriazione indebita] consiste nell’abuso del possessore, il quale dispone della cosa come se ne fosse proprietario (*uti dominus*). Egli assume, si arroga poteri che spettano al proprietario e, esercitandoli, ne danneggia il patrimonio” (Manuale di Diritto Penale, Giuffre` (Milano), 1986, Parte Speciale, Vol. 1, p. 276)[6]

Illi f’sentenza ohra deciza mill-Qorti ta’l-Appelli Kriminali fl-ismijiet Il-Pulizija vs John Gauci deciza fl-14 ta’ Frar 1997, l-Qorti tispjega b’mod semplici l-elementi ta’ dana ir-reat:

“**Minn ezami ta' l-artikolu 293 tal-Kodici Kriminali jidher car li wiehed mill-elementi essenzjali ta' l-approprjazzjoni indebita huwa kostitwit mill-frazi: "... taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu ... li jsir uzu minnha specifikat ...". Specifikat minn min? Ovvjament minn min ikun ikkonsenja l-haga lill-agent u minn hadd izjed. Hija l-persuna li tikkonsenja l-haga u hadd hliefha li jkollha jedd timponi l-obbligu ossia tispecifika lill-agent dwar kif ikollu jaghmel uzu mill-oggett ikkonsenjat lilu minnha. Jekk il-konsenjatur jaghti flus lill-agent biex dan bihom jixtrilu dar, l-agent jikkommetti r-reat ta' approprjazzjoni indebita jekk minflok jaghtihom karita'. Jekk il-konsenjatur jaghti flus lill-agent biex dan jixtrihom armi bi skop ta' serq, l-agent ikun approprja ruhu mill-flus indebitament jekk jaghtihom karita', apparti l-kwistjoni tal-moralita'. Jekk jixtrihom armi, allura l-agent ikun ghamel uzu mill-flus kif specifikat. F'kull kaz, fl-indagini dwar il-htija jew le ta' approprjazzjoni indebita, ghandha ssir prova ta' l-uzu tal-haga specifikata mill-konsenjatur u provata' jekk l-agent ma ikunx ghamel mill-haga dak l-uzu jew uzu divers.”**

Illi finalment dwar id-dolo mehtieg ghal kumissjoni ta’ dana ir-reat il-Qorti taghmel pjena referenza ghas-sentenza **Il-Pulizija v Dr. Seigfried Borg Cole** deciza mill-Qorti ta’l-Appell Kriminali fit-23 ta’ Dicembru 2003 fejn il-Qorti hemmhekk ghamlet referenza ghal dak li qal il-gurista

[6] Il-Pulizija vs Francis Camilleri deciza fil-25 ta’ Gunju 2001 – Appelli Kriminali Inferjuri

Luigi Maino fuq il-kuncett tad-dolo necessarju ghal ezistenza ta’ dan r-reat. (***Commento al Codice Italiano UTET (1922)*** Vol IV para 1951 pagna 105 – 106):

“Finalmente, a costruire il delitto di appropriazione indebita e’ necessario il-dolo. Trattandosi di delitto contro la proprieta’, a scopo d’indebito profitto per se’ o per un terzo, il dolo sara’ costituito dalla volontarieta’ Della conversasione con scienza della sua illegittimita’, e dal fine di lucro; onde colui che si appropria o rifiuta di consegnare, nella ragionevole opinione d’un diritto proprio da far valere, non commette reato per difetto di elemento intenzionale. Per la stessa ragione, e per difetto inoltre di elemento obiettivo, non incorrera in reato chi ne disporre della cosa altrui abbia avuto il consenso del proprietario o ragionevole opinione del consenso medesimo … il dolo speciale nel reato di appropriazione indebita e’ [come nel furto e nella truffa] l’animo di lucro, che deve distinguere appunto il fatto delittuoso, il fatto penale, dal semplice fatto illegittimo, dalla violazione del contratto, dell’inadempimento della obbligazione: osservazione questa non inopportuna di fronte alle esagerazioni Della giurisprudenza ed ai deviamenti della pratica giudiziale che diedero spesse volte l’esempio di contestazioni di indole civile trasportate affatto impropriamente in sede penale. Rettamente pertanto fu giudicato non commettere appropriazione indebita [e neppure il delitto di ragion fattasi, per mancanza di violenza] il creditore che trattiene un oggetto di spettanza del suo debitore a garanzia del credito; l’operaio che avendo ricevuto materia prima da lavorare, si rifiuta, perche’ non pagato dal committente, di proseguire nel lavoro e di rendere la materia ricevuta; l’incaricato di esigere l’importo di titoli, che non avendo potuto compiere tale esazione, trattiene i titoli a garanzia del dovutogli per le pratiche inútilmente fatte allo scopo di esigere. In generale la giurisprudenza e’ costante nel richiedere come elemento costitutivo imprescindibile il dolo.”

Illi mill-esposizzjoni legali ta'l-elmenti mehtiega dwar ir-reat tal-misapproprazzjoni jirrizulta minghajr l-icken dubbju s-segwenti:

1. L-imputati ma ircevew ebda flus minghand ebda terz u dana b'xi obbligu li jroddu dawk il-flus jew dik ix-xi haga lura jew li jaghmlu uzu minnha b'mod specifikat. Hawnhekk si tratta ta' taxxa li l-imputati qeghdin jigbru minn ghand il-klijent ghas-servizz ipprovdut minnhom, liema taxxa tithallas lill-Gvern u dan ai termini ta' dak imfassal fil-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta li fl-artikolu 4 tieghu jiddisponi:

"***Bla hsara ghad-disposizzjonijiet l-ohra ta' dan l-Att <u>ghandha tintalab, tigi mposta u tingabar f'isem il-Gvern</u> (*sottlinjar tal-Qorti*) taxxa fuq il-valur mizjud –***

(a) fuq kull provvista ta' oggetti jew servizzi maghmula b'korrispettiv f'Malta fl-1 ta' Jannar 1999 jew wara din id-data minn persuna taxxabbli waqt li tagixxi bhala tali hlief ghal provvista maghmula minn persuna registrata taht l-artikolu 11;

(b) fuq kull akkwist intra-Komunitarju maghmul b'korrispettiv fid-data ta' l-adezjoni jew wara dik id-data f'Malta …

Illi ghaldaqstant bl-ebda sforz ta'l-imaginazzjoni ma jista' wiehed jikkonkludi illi dana kien kaz ta' xi flus jew oggett li gie <u>fdat f'idejn l-imputati ghal uzu specifikat</u> u li dawn ghamlu xi uzu divers minn dak li gie specifikat lilhom li jaghmlu.

2. Ghaldaqstant wisq inqas ma jista' jirrizulta illi l-imputati dawwru b' xi profitt ghalihom jew ghal haddiehor dawk il-flus fdati lilhom.

3. B'dana ghalhekk illi l-element tad-dolo rikjest huwa wkoll nieqes.

Anke jekk wiehed kellu ghal grazzja ta'l-argument iqis illi l-ewwel element legali jirrizulta f'dana il-kaz, l-Qorti qatt ma tista' tasal ghall-konkluzjoni illi l-imputati dawwru il-flus migbura minnhom b'xi profit favur taghhom. Mhux biss l-imputati ma ghamlu l-ebda profit izda ghaddew minn sagrificcji kbar b'telf ghalihom u ghall-familji taghhom minhabba illi ma kienu qed jaghmlu l-ebda qliegh minn dana n-negozju. Il-Qorti ma tista qatt tasal issib xi htija taht din id-disposizzjoni tal-ligi, f'dana il-kaz fejn l-imputati sofrew telf personali u dan sabiex joffri servizz lis-socjeta u cioe' servizz tant essenzjali dwar il-gbir ghaqli ta' skart domestiku. Dana qed jinghad ghaliex in-nuqqas ta' gbir ta' skart u tal-mod kif wiehed jiddisponi mill-istess jista' jwassal biss ghall-konsegwenzi serji f'pajjiz. Kien ghalhekk illi l-Gvern baqa' jinsisti mal-Koperattiva illi l-iskart jibqa' jingabar akkost ta' kollox, izda imbaghad ma huwiex gust illi l-imputati jigu puniti talli gew imgieghla jibqghu meta huma riedu ixolju l-istess Koperattiva. Ghalhekk lanqas l-element tad-dolo f'dana il-kaz ma jista' jinghad li gie ippruvat.

Ghaldaqstant fid-dawl ta' dawn ir-risultanzi processwali il-Qorti ma tistax hlief tillibera lill-imputati mill-akkuza migjuba fil-konfront taghhom.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------